

Afrapportering pr. 061113 i forhold til projektansøgningen

Projekttitle:

Mænds kønsutraditionelle valg af professionsuddannelse på Sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse.

Uddannelsessted:

UCSJ, Campus Slagelse, Sygeplejerskeuddannelsen Slagelse

Uddannelsesleder:

Birgit Monnerup, bmo@ucsj.dk

Intern tovholder:

Anne Wibe Poulsen, awp@ucsj.dk

Forskningskoordinatorer:

Randi Andersen, raa@ucsj.dk

Marianne Brodersen, mar@ucsj.dk

Jimmy Krab, jik@ucsj.dk

Øvrige deltagere i projektet:

Lisbeth Henriksen, lhe@ucsj.dk

Lone Lykke Klausen, llk@ucsj.dk

Oluf Falkenberg Nielsen, ofn@ucsj.dk

Mette Grønhøj Sørensen, mgs@ucsj.dk

Anne Sievert, asi@ucsj.dk

Merete Tøllner, met@ucsj.dk

Gro Winnem, gwi@ucsj.dk

Grethe Falk, gfa@ucsj.dk

Merete Bachmann, mba@ucsj.dk

Jette Lindhardt, jli@ucsj.dk

Malene Elrond, mel@ucsj.dk

Afrapportering i forhold til projektansøgning:

Sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse deltager med et delprojekt med titlen: "Mænds kønsutraditionelle valg af professionsuddannelse på Sygeplejerskeuddannelsen i Slagelse".

I løbet af foråret 2013 er der løbende afholdt møder med de involverede lokale projektdeltagere, med forskningskoordinatorer samt projektledelse. Forskningskoordinatorerne har deltaget i projektmøder, har faciliteret arbejdet med projektet og har løbende kommet med input og ideer. Vi har deltaget i Imodus projektets planlagte midtvejskonference i marts 2013 på Campus Roskilde.

I løbet af 2013 har vi arbejdet videre med de allerede igangværende delprojekter, som beskrevet i afrapportering pr. 081012. Derudover er der i foråret 2013 iværksat nye aktiviteter, som p.t. er under planlægning og afvikling.

Status og opsamling pr. oktober 2013

Følgende nye aktiviteter er iværksat fra foråret 2013:

- Udvikling af en blog vedr. mænd i sygeplejen. Bloggen er etableret, men kun enkelte indlæg er lagt ind af studerende. Bloggen er formidlet ud via fronter til alle studerende.
- Studiesamtaler med alle mandlige studerende i løbet af deres klinik på modul 4 uge 17-26. Pga frafald af mandlige studerende, var der kun 1 mandlig studerende, som er blevet interviewet.
- Indsamling af patientdata i klinikken i forbindelse med teoriundervisningen i sygepleje på modul 10.
- Udvikling/omlægning af undervisningen i sygepleje på modul 1 og modul 2 – aktiviteten er fortsat under planlægning.
- Udvikling/omlægning af farmakologiundervisning med fokus på lægemiddelregning.
- Udvikling/omlægning af pædiatri undervisningen på modul 6 – aktiviteten er fortsat under planlægning.

Blog vedr. mænd i sygeplejen etableret forår 2013:

Bloggen "Sygeplejersker med hår på brystet" ,

<http://haarpaabrystet.wordpress.com/2013/04/09/sygeplejerske-med-har-pa-brystet/#comments>

blev etableret i foråret 2013 og adgangen til denne er formidlet ud via fronter til alle studerende på sygeplejerskeuddannelsen. Desuden er bloggen blevet formidlet ud i forbindelse med rekruttering af elever fra 9. og 10. klasse til særpraktik. Det har vist sig at være meget vanskeligt at få gjort bloggen aktiv og levende trods personlig henvendelse til studerende om at læse og skrive indlæg til bloggen.

Studiesamtaler med mandlige studerende i klinisk uddannelse på modul 4 forår 2013:

Formålet med studiesamtalen er at give den studerende mulighed for at få en dialog om faglige udfordringer i uddannelsen generelt og med fokus på det "at være mand i sygeplejen". Herunder at drøfte om de mandlige studerende har specielle behov, som kan have betydning for fastholdelse i uddannelsen. Pga. frafald på holdet blev samtalen gennemført med kun 1 mandlig sygeplejerskestuderende, som var i klinisk uddannelse på modul 4.

Indsamling af patientdata i klinikken i forbindelse med teoriundervisningen i sygepleje på modul 10:

I forbindelse med teoriundervisningen i sygepleje på modul 10 udarbejdes en obligatorisk gruppeopgave, hvor man hidtil har taget udgangspunkt i en case. For at udvikle de studerendes forståelse for teori-praksis forholdet har man i stedet i samarbejde med klinikken, givet de studerende mulighed for at komme ud i klinikken i 2 dage og deltage i plejen af udvalgte patienter og indsamle data med henblik på at udarbejde gruppeopgaven.

Udvikling af undervisningen i sygepleje på modul 1 og modul 2:

Denne aktivitet med omlægning af undervisningen i sygepleje er under planlægning fra foråret 2013 og afvikles fra efteråret 2013 og forår 2014.

Udvikling af undervisningen i farmakologi på modul 7 med fokus på lægemiddelregning:

På modul 7 stifter de studerende for første gang på studiet bekendtskab med farmakologi, herunder lægemiddelregning. Erfaringsmæssigt opfatter mange studerende lægemiddelregning, som en vanskelig disciplin. Aktiviteten bestod i at gøre beregning af lægemiddeldoser mindre teoretisk ved at lave praktiske øvelser, hvor begreber som eksempelvis enheder og koncentrationer blev anskueliggjort ved at veje, måle, tælle dråber og blande vand og stof.

Udvikling af undervisningen i pædiatri på modul 6:

Pædiatri er et lille fagområde i sygeplejerskeuddannelsen, hvorfor en omlægning af undervisningen skal medvirke til at brede fagområdet ud og dermed sikre de studerende et bredere kendskab til specialet. Som forberedelse til omlægningen af undervisningen har indgået studiebesøg på relevante afdelinger. Undervisningen tager udgangspunkt i gruppearbejde med fokus på forskellige områder indenfor pædiatrien og efterfølgende fremlæggelse for hele holdet. Undervisningen er planlagt hen over sommeren og efteråret 2013 og afvikles fra efteråret 2013.

Opsamling af erfaringer fra aktiviteterne:

Det antages, at der er behov for en særlig fokuseret indsats, når mænd foretager et kønsutraditionelt uddannelsesvalg. En bagvedliggende forståelse har været en antagelse om nogle mænds mere fysiske arbejdsmåde og læring end kvinders tilgang til læring. Dermed vil en fokusering på praktisk undervisning kunne virke engagerende og motiverende og understøtte mændenes læring.

Sygeplejerskeuddannelsens I-modus aktiviteter var i starten tænkt som en fokuseret indsats i forhold til mænd, men har udviklet sig til også at omfatte "almene tiltag", som ifølge evalueringerne og undervisernes erfaringer er noget, som både mænd og kvinder kan profitere af. Fokus for aktiviteterne har bevæget sig i retning af en didaktisk planlægning og forandring af didaktik med fokus på alle studerende, hvor der ikke nødvendigvis er forskel på, hvad mænd og kvinder har behov for. Dette betyder, at aktiviteterne primært beskæftiger sig med faglige problemstillinger i forhold til en lang række fag og moduler i sygeplejerskeuddannelsen, samt udvikling og afprøvning af forskellige initiativer, som kan medvirke til, at de studerende får bedre mulighed for at tilegne sig de kompetencer, som de skal i løbet af uddannelsen. De "almene tiltag" kan derfor ikke siges at være særlige for mænd, men har som pointe, at de er iværksat på baggrund af behov for "nye" undervisningsformer på tværs af køn. Flere "almene tiltag" er på baggrund af de gode erfaringer gået fra at være pilotforsøg til nu at være blevet implementeret i uddannelsen.

De "almene tiltag" er blevet iværksat på baggrund af analyser af, hvad de studerende oplever vanskeligt i undervisningen, og som kan skyldes, at studentergruppen er mere heterogen end tidligere og der derfor er en del studerende, som ikke har de samme boglige forudsætninger, særligt har mange dårligere matematik/fysik kundskaber end tidligere. Rekrutteringsgrundlaget har ændret sig de senere år og det betyder, at undervisningen skal differentieres mere end tidligere, og at det skaber behov for andre lærings- og undervisningsformer i teoriundervisningen med henblik på at motivere og kvalificere de studerende.

Andre begrundelser for omlagt undervisning udspringer af bekendtgørelsesændringer, som har medført nedprioritering af fagområder, eksempelvis pædiatri. Ved hjælp af omlagt undervisning er det muligt at brede fagområdet ud og integrere det i den eksisterende undervisning.

En udfordring for uddannelsen er, at nogle studerende – især blandt e-læringsstuderende – har fuldtidsarbejde samtidig med, at de er studerende. De mangler indsigt i, hvad det kræver at tage en uddannelse, og dette har den konsekvens for nogle, at de stopper uddannelsen, uanset hvilken undervisningsform de præsenteres for i uddannelsen.

Uddannelsen har også haft aktiviteter med fokus på rekruttering af mænd til uddannelsen ved at have forsøgt at skabe opmærksomhed på særpraktik for drenge i 9. og 10. klasse med udvikling af særligt studievejledningsmateriale rettet mod drenge. Et kønsutraditionelt uddannelsesvalg for drenge i 9. og 10. klasse kræver en kønsbevidst vejledning af UU- vejlederne, som formentlig har nok at se til og ikke har dette øverst på prioriteringslisten.

Et andet initiativ har været etablering af en blog vedr. mænd i sygeplejen. Denne blog var tænkt som både et redskab i forhold til rekruttering, et forsøg på at påvirke opfattelsen af, at sygepleje også for mænd er et

kulturelt legitim valg og som et "frirum" for såvel mandlige som kvindelige studerende, hvor de kan udtrykke deres meninger og holdninger omkring mænd i sygeplejen.

Imodus projektet har medvirket til en kvalificering af undervisningen med igangsættelse af en række udviklingsarbejder på adskillige moduler. Underviserne har fået mulighed for at mødes og udvikle nye tanker og efterfølgende kunnet omsætte disse i deres undervisningspraksis. De varige spor i uddannelsen er implementering af nye elementer i uddannelsen samt erkendelse af nye muligheder for det enkelte fagområde.

Eksempler på forskellige tiltag:

Organdissektion er et eksempel på undervisning, hvor en praktisk tilgang er valgt. Ved organdissektion lærer de studerende "gennem hænderne" og med alle deres sanser, hvilket ser ud til at skabe en sammenhæng og forståelse for kroppens anatomi og fysiologi. Undervisningen er blevet mere og mere struktureret og opgaveorienteret igennem forløbet, og en organdissektionsvejledning er blevet udviklet. Organdissektionsundervisningen på modul 1 efterspørges af ældre studerende, og et varigt spor i uddannelsen er en implementering af organdissektion på modul 10.

Den omlagte farmakologiundervisning er et eksempel på at gøre lægemiddelregning mindre teoretisk og mere forståelig med udgangspunkt i praktiske øvelser, hvor de studerende fik konkrete og visuelle erfaringer med måleenheder og forskelle på enheder. Det viste sig, at de studerende var fokuseret på matematik og regning, hvorimod de praktiske øvelser ikke blev opfattet som en hjælp til forståelse af medicinregningen. Dette tiltag bliver der ikke arbejdet videre med, selvom læringsformen og undervisningstilrettelæggelsen med fokus på det konkrete og visuelle ellers kunne have nogle potentialer.

Dataindsamling i klinikken med "rigtige" patienter er et tiltag, som øger de studerendes forståelse for teori-praksis forholdet. Det har ydermere været motiverende og befordrende for læreprocessen. For underviserne har det understreget værdien i at kende til problemstillinger i klinikken, når man er underviser, og behovet for fortløbende at få mulighed for at være ude i klinikken med henblik på at kunne målrette sin undervisning.